

16.1.3; 4a (משנה ב) → 5a (שמואל הרמתי)

1. איש כי יזר נדר לה' או השבע שבועה לאסר אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה: במדבר פרק ל פסוק ג
 2. כל הבכור אשר יולד בבקר ובצאנך תקדיש לה' אלהיך לא תעבד בבקר שורך ולא תגז בכור צאנך: דברים פרק טו פסוק יט
 3. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש או אשה כי יפלא לנדר נזיר להזיר לה': במדבר ו, ב
 4. כי הנף הרה וילדת בן ומונה לא יעלה על ראשו כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן והוא יחל להושיע את ישראל מיד פלשתים: שופטים יג:ה
 5. ויאמר שמשון בלחי החמור חמור חמרתים בלחי החמור הכיתי אלף איש: שופטים פרק טו פסוק טז
 6. ותצלח עליו רוח ה' ויך אשקלון ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם ויתן החליפות למגידי החידה ויחר אפו ויעל בית אביהו: שופטים יד:ז
 7. ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי ליקח בחברון: שמואל ב פרק טו פסוק ז
 8. ובגלחו את ראשו והיה מקץ ימים ימים אשר יגלח כי כבד עליו וגלחו וישקל את שער ראשו מאתיים שקלים באבן המלך: שמואל ב פרק יד פסוק כו
 9. ואיש כי ימלך בית מושב עיר חומה והיתה גאלתו עד תם שנת ממכרו ימים תהיה גאלתו: ויקרא פרק כה פסוק כט
 10. ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר: בראשית פרק מא פסוק א
 11. עד חדש ימים עד אשר יצא מאפכם והיה לכם לזרא יען כי מאסתם את ה' אשר בקרבכם ותבכו לפניו לאמר למה זה יצאנו ממצרים: במדבר יא:כ
 12. מימים מימה תלכנה בנות ישראל לתנות לבת יפתח הגלעדי ארבעת ימים בשנה: שופטים פרק יא פסוק מ
 13. ושב הפהו ביום השביעי וראה והנה... וכן הפהו וראה והנה פשה הנגע בבית צרעת ממארת הוא בבית טמא הוא: ויקרא פרק יד פסוק לט, מד

- I חסורי מיחסרה – משנה not explicitly mentioned in עולם and נזיר שמשון unique status of משנה 3a
- a נזיר עולם
- i cuts his hair when it gets too heavy
 - ii each time he does so, he brings the full קרבן נזיר טהור (עולה, חטאת, שלמים)
 - iii all other איסורי נזירות apply to him throughout (טומאה, היוצא מן הגפן)
- b נזיר שמשון
- i נזיר שמשון is prohibited to מת
 - 1 Implication: מת is prohibited to him
 - (a) Challenge: נזיר שמשון is allowed to be in contact with dead; ר' יהודה claims that נזיר שמשון is allowed to be in contact with dead; ר' שמעון maintains that there is no נזירות שמשון at all – since שמשון never uttered the vow himself
 - (b) Answer: נזיר שמשון is permitted who is liable; ר' יהודה is setting נזיר שמשון against נזיר עולם
 - 2 Suggestion: the dispute about נזירות שמשון parallels the dispute between ר' יוסי vs ר' יעקב (= שמעון) דבר הנדור (= ר' יעקב doesn't require it (ר' יהודה))
 - (a) Parallel: ר' יוסי maintains we need הנדור (= ר' יעקב doesn't require it (ר' יהודה))
 - (b) Rejection: all agree that we require הנדור
 - (i) בכור – valid – since there is a מצוה to sanctify בכור (v. 2), therefore v. 1 (לה') includes ואשם
 - (ii) בכור – invalid – since the בכור is sanctified without it, therefore v. 1 (לה') includes ואשם
 - 3 tangential question: what is purpose of לה' (v. 3) in context of נזיר?
 - (a) Answer: as per story of הצדיק and the one "נזיר טהור" he met
 - ii Question: isn't שמשון a regular נזיר? (v. 4)
 - 1 Answer: these are the words of the angel
 - iii Question: how do we know that שמשון came into contact with the dead?
 - 1 Answer1: v. 5
 - (a) Rejection: maybe he smote them, but they died afterwards
 - 2 Answer2: v. 6
 - (a) Rejection: perhaps he cut into them, but they died on their own
 - 3 Answer3: מסורה
 - iv Question: source for עולם נזיר
 - 1 Answer: אבשלום (vv. 7-8)
 - (a) shaves once every 12 months as per vv. 8-9
 - (i) challenge: רבי holds that ימים means 2 days
 - (ii) answer: the purpose it to allow him to "lighten" his hair, unnecessary after only 2 days
 - (iii) deflection: vv. 10-12 cannot be applied, as there are modifiers or variants there (מימה, שנתיים, חדש)
 1. note: in spite of the acceptable range of v. 13, where we find a closer analogue, we use it
 2. alternate deflection to v12: unclear how often they would go...perhaps once a year for 4 days
 - (b) dissents:
 - (i) ר' נהוראי: once a month
 1. reason: patterned after כהנים
 - (ii) ר' יוסי: once a week (like princes)
 1. challenge: how is אבשלום recognized as unique among his brothers?
 - a. Answer: when י"ט falls during the week or on every Friday morning, he can't shave
 2. tangent: Aggadic-historic note about the 40 years mentioned in v. 7